

První etapa výstavby laserového centra ELI Beamlines ukončena

Stavba mezinárodního laserového centra ELI Beamlines začala před třemi lety a 30. června 2015 byla dokončena první etapa výstavby. Za přítomnosti generálního ředitele Generálního ředitelství EK pro výzkum a inovace Roberta-Jana Smitse a dalších významných hostů proběhlo slavnostní předání administrativní a multifunkční budovy ELI Beamlines v Dolních Břežanech.

Oficiálního předání budovy se zúčastnila řada významných hostů – kromě generálního ředitele Roberta-Jana Smitse také poslankyně evropského parlamentu Martina Dlabajová, senátorka a první místopředsedkyně Rady vlády pro výzkum, vývoj a inovace Eva Syková, hejtman Středočeského kraje Miloš Petera, zástupce Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Radek Rinn a ředitel divize 3 Metrostavu Martin Plch. Po slavnostním přestřižení pásky a předání symbolického klíče a vstupní karty od budovy následovala prohlídka prostor centra ELI Beamlines.

Hlavní technologickou součástí ELI Beamlines budou vysoce výkonné laserové systémy generující světelné pulsy s dosud nejvyšší dosaženou intenzitou. Výzkum v rámci centra přinese nové poznatky v oblasti biomedicíny, vývoje a testování nových materiálů, v zobrazovacích a diagnostických metodách pro medicínu, v optice, či nanotechnologiích. Umístění centra ELI v České republice jako první panevropské výzkumné infrastruktury ve střední a východní Evropě má za cíl významně přispět k propojení české vědy se špičkovými zahraničními týmy.

Nedávno naši vědci z experimentálního týmu publikovali článek v nejcitovanějším fyzikálním časopise Physical Review, který svými poznatky vyvíjí techniku laserového urychlování částic pro hadronovou terapii. Tato studie demonstruje, že urychlování heliových iontů vyžaduje nižší laserový výkon než v případě protonů - kladných iontů vodíku, které se v současné době používají při protonové léčbě rakoviny.

Projekt ELI je realizován z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace kofinancovaného z prostředků EU. „Evropská unie připisuje velký význam podobným výzkumným projektům, jako je ELI, proto jsme se rozhodli tento projekt podpořit finančními prostředky ze strukturálních fondů a také ze 7. rámcového programu. Excellence vzniká ze společného úsilí, a proto bychom si měli připomenout a oslavit dokončení první fáze projektu, který představuje excelenci, již nacházíme v této zemi. Můžete být na to pyšní,“ ocenil práci celého týmu Robert-Jan Smits.

Pro výstavbu bylo nutné vytvořit široký mezinárodní tým vědců a techniků, jejichž cílem je vybudovat první uživatelskou laserovou infrastrukturu „Velmi mě těší, že jsem stál při začátcích projektu ELI a že zde mohu být i nyní, kdy je první etapa stavební části ukončena. Věřím, že se nejen ELI Beamlines, ale také výzkumné zařízení HiLASE stanou centrem vědeckotechnologického regionu, který kolem obce Dolní Břežany vzniká,“ řekl Jan Řídký, ředitel Fyzikálního ústavu AV ČR.

Stavba budovy ELI Beamlines je charakteristická stylem univerzitního kampusu, který je nejen v souladu se specifickými technologickými potřebami vyplývajícími z funkce výzkumného centra, ale také zapadá do moderní zástavby v obci. „Jsem přesvědčen, že se zde výzkumníkům bude pracovat přinejmenším stejně tak dobře jako nám stavbařům, kteří jsme jejich sídlo připravovali. A doufám, že se zde dočkáme mnoha zajímavých a revolučních objevů,“ řekl Martin Plch, ředitel divize 3, která vede sdružení zhotovitelů projektu.

Druhá etapa výstavby bude dokončena do konce roku 2015 spuštěním laserové budovy, která vytvoří zázemí pro umístění světově unikátních laserových zdrojů a experimentálních systémů. Zahájení provozu centra je plánováno od roku 2018.

Kontakt: Zdislava Lojdová, PR projektu, zdislava.lojdova@eli-beams.eu, tel.: 702 004 864